

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 248/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátskou kanceláriou Líška & Partners s. r. o., Kuzmányho 57, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Líška, vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. 472/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 20. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. 472/2010.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol ustanovený ako právny zástupca z radov advokátov klientovi [REDAKČIA] uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len

„okresný súd“) z 22. decembra 2008 v právnej veci navrhovateľa [REDAKOVANÉ] proti odporcovi Slovenskej republiky, Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 90/2008. Klient [REDAKOVANÉ] počas konania 9. decembra 2009 zomrel. Sťažovateľ si po smrti klienta vyčíslil trovy konania a 21. januára 2010 podal na okresnom súde k sp. zn. 13 C 90/2008 „*Oznámenie úmrtia účastníka konania a vyúčtovanie trov konania*“.

Okresný súd vo veci sp. zn. 13 C 90/2008 oznámením z 3. marca 2011 oznámil sťažovateľovi, že s nárokmi na náhradu trov konania sa má obrátiť na Centrum právnej pomoci, a uznesením zo 4. mája 2012 odkázal na uplatnenie nárokov v Centre právnej pomoci.

Keďže Centrum právnej pomoci o podanom návrhu sťažovateľa z 3. júna 2010 nerozhodlo v zákonom stanovenej lehote ani sťažovateľa neupovedomilo o predĺžení lehoty na rozhodnutie vo veci, ani nijakým iným spôsobom vo veci nekonalo, sťažovateľ podal „*Návrh na opatrenie proti nečinnosti*“ z 1. októbra 2010 podľa § 50 Správneho poriadku riaditeľovi Centra právnej pomoci, ktorým sa domáhal, aby žalovaný vo veci konal a rozhodol.

Sťažovateľ z dôvodu pretrvávajúceho nekonania Centra právnej pomoci následne podal 7. novembra 2011 na súde žalobu proti nečinnosti správneho orgánu.

Následne 14. mája 2012 Centrum právnej pomoci rozhodlo o trovách konania, preto sťažovateľ vzal svoju žalobu o vyslovenie povinnosti správneho orgánu konať a rozhodnúť späť podaním z 20. júna 2012 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 S 236/2011-52 zo 17. júla 2012 bolo toto konanie zastavené.

Sťažovateľ podal v zákonnej lehote 25. mája 2012 proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci sp. zn. 472/2010, ev. č. 1471/12 z 3. mája 2012 odvolanie, o ktorom rozhodol nadriadený orgán – právny odbor Centra právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 472/2010, ev. č. 1883/2012 z 13. júna 2012 tak, že napadnuté rozhodnutie orgánu prvého stupňa potvrdil.

Sťažovateľ podal 7. augusta 2012 žalobu proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 7 S 71/2014-77 z 27. augusta 2014 žalobu sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach odvolanie, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3 Sžo 103/2014 z 19. mája 2015

zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 S 71 2014-77 z 27. augusta 2014 tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného Centra právnej pomoci sp. zn. 472/2010, ev. č. 1883/2012 z 13. júna 2012, ako aj prvostupňové rozhodnutie žalovaného sp. zn. 472/2010, ev. č. 1471/12 z 3. mája 2012 a vec vrátil žalovanému Centru právnej pomoci na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľ uvádza, že do dnešného dňa Centrum právnej pomoci vo veci nerozhodlo, a to napriek urgencii sťažovateľa z 31. mája 2017. Z už uvedených skutočností podľa sťažovateľa vyplýva, že k 18. aprílu 2018 uplynulo 7 rokov, 10 mesiacov a 2 týždne od podania návrhu na priznanie náhrady trov sťažovateľovi a vo veci nie je vydané ani rozhodnutie prvého stupňa a už vôbec nie je vec právoplatne skončená. Podľa záverov sťažovateľa je nepochybné, že keďže ani po takmer 8 rokoch nebolo právoplatne rozhodnuté o jeho nárokoch, jednoznačne bolo porušené jeho právo. Na základe už uvedených skutočností je sťažovateľ toho názoru, že v danej veci je ústavná sťažnosť oprávnená, došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Keďže Centrum právnej pomoci nekoná bez zbytočných priet'ahov, sťažovateľ sa nevie domôcť ochrany, ale najmä priznania svojich nárokov, čím sa podľa neho porušuje aj jeho základné právo vlastniť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy.

4. Sťažovateľ navrhol vydať tento nález:

„Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. 472/2010 porušené bolo.

Právo sťažovateľa vlastniť majetok upravené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. 472/2010 porušené bolo.

Centru právnej pomoci v konaní sp. zn. 472/2010 sa prikazuje konať bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadost'učinenie vo výške 4.000 EUR... a náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 325,42 EUR...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

6. Predmetom sťažnosti je námietka sťažovateľa, že správny orgán v jeho veci nekoná, a tak dochádza k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením jeho vlastníckych práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Podľa sťažovateľa dochádza k prieťahom v konaní, ktoré trvajú 8 rokov.

6.1 Skôr, ako ústavný súd pristúpi k posúdeniu prijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie, resp. k preskúmaniu prítomnosti dôvodov ospravedlňujúcich odmietnutie sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní, dáva do pozornosti, že s účinnosťou od 1. júla 2016 bol

Občiansky súdny poriadok nahradený novými procesnými kódexmi, konkrétne Civilným sporovým poriadkom, Civilným mimosporovým poriadkom a Správnym súdnym poriadkom. Ústavný súd tak musí vychádzať pri posudzovaní prijateľnosti sťažnosti aj z tejto skutočnosti a prihliadať na v rozhodujúcom čase účinnú a platnú legislatívu vzťahujúcu sa na vec sťažovateľa a rozhodovaciu činnosť ústavného súdu.

6.2 K problematike prietahov v správnom konaní pred správnymi orgánmi disponuje ústavný súd bohatou paletou rozhodnutí, z ktorých sa mnohé právne vety stali súčasťou Zbierky nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky.

6.3 *Ústavný súd predovšetkým judikoval, že základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa nepochybne uplatňuje aj v konaní pred orgánmi verejnej správy (pozri III. ÚS 41/2014, m. m. II. ÚS 62/99).*

6.4 V uznesení sp. zn. I. ÚS 789/07 (publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 67/2007) ústavný súd vyslovil tento záver (právnu vetu): „Ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa sťažovatelia nemôžu domáhať v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky v prípade, že prietahy v konaní orgánu verejnej správy (pozemkového úradu) nenamietali podaním žaloby v správnom súdnictve podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Nepodanie žaloby v správnom súdnictve sťažovateľmi sa považuje za nevyužitie všetkých možných prostriedkov nápravy, v dôsledku čoho Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na konanie.“

6.5 V uznesení sp. zn. III. ÚS 317/04 (publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 133/2004) ústavný súd konštatoval: „Prostredníctvom ustanovenia § 250t Občianskeho súdneho poriadku poskytuje zákonodarca fyzickým osobám a právnickým osobám právnu možnosť domáhať sa súdnej ochrany ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaniach pred orgánmi verejnej správy, pokiaľ tieto nekonajú bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že sú v konaní nečinné.“

6.6 Podrobnejšie sa k problematike priet'ahov v správnom konaní ústavný súd potom vyjadril v náleze sp. zn. I. ÚS 553/2012 (publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 6/2013): „Judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutá v nálezoach, ktorými rozhodoval o s'ťažnostiach na priet'ahy v konaniach pred všeobecnými súdmi, je v plnom rozsahu aplikovateľná i pri posudzovaní namietanej nečinnosti orgánov verejnej správy.“

6.7 V neposednom rade možno odkázať aj na uznesenie sp. zn. IV. ÚS 212/04 (publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 114/2004) a v ňom uvedený záver: „Právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy nemožno nahradiť právomocou Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

6.8 Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (už neúčinného v čase podania s'ťažnosti ústavnému súdu a v čase konania správneho orgánu) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté nečinnosťou orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 242 ods. 1 Správneho súdneho poriadku žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

6.9 Už citovaná judikatúra ústavného súdu k problematike prietáhov v správnom konaní v spojení s na vec sa vzťahujúcou právnou úpravou poskytujú udržateľný základ pre prijatie záveru, že sťažovateľ bol v čase podania sťažnosti ústavnému súdu, ako aj v čase predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom oprávnený domáhať sa ochrany práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s ochranou práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v konaní správneho orgánu na príslušnom správnom súde na základe žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy (Správny súdny poriadok) tak, ako to napokon v minulosti už správne učinil podaním návrhu na vyslovenie povinnosti orgánu verejnej správy konať (Občiansky súdny poriadok).

6.10 Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

6.11 Ústavnému súdu tak nezostáva iná alternatíva než konštatovanie, že sťažnosť podaná sťažovateľom je podaná predčasne, a preto ju ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2018